

12, 6961. NILAK. erklärt: मैत्रं मित्रभावस्तदेवायनं मार्गस्तद्वत्तश्चरेत्; मित्रः सूर्यस्तस्येदं मैत्रं तदयनं गमनं तच्च मैत्रायणं तत्र गतः सूर्यवत्प्रत्यक् विभिन्नमार्गः.

मैत्रायणाक adj. von मैत्रायण gaṇa श्रीरूपादि zu P. 4, 2, 80.

मैत्रायणा Titel einer Upanishad Ind. St. 3, 325. Vielleicht fehlerhaft für षी.

मैत्रायणीय m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 237. fg. COLEBR. Misc. Ess. I, 17. Roth in der Einl. zu Nir. XXIII. परिशिष्ट (vgl. u. मैत्रायण 2.) Verz. d. Oxf. H. 279, a, 18.

मैत्रायण्य m. patron. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 59, 2.

मैत्रावरुण P. 7, 3, 23, Sch. 1) adj. f. ई von Mitra und Varuṇa herstammend, denselben gehörig u. s. w.: वर्ष AV. 5, 19, 15. VS. 18, 19, 24, 2. शत्रु AIT. BR. 3, 2, 6, 4, 6. ग्रह 2, 26. ÇAT. BR. 4, 2, 2, 12. पशुपुराळाश AIT. BR. 3, 47. TAIT. BR. 4, 5, 4, 2. अमिता TS. 2, 5, 4, 4. ÇAT. BR. 4, 2, 2, 12. — 2) m. a) patron. nach der Legende RV. 7, 33, 11. ँÇ. ÇA. 12, 15. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 58, 10, 11. des Agastja ÇABDAR. im ÇKDB. des Vālmiki H. 846. HALĀ. 2, 257. इडसि मैत्रावरुणी ÇAT. BR. 14, 9, 4, 27; vgl. 1, 8, 4, 8. — b) Bez. eines der fungirenden Priester (श्रित्ति), des ersten Gehilfen des Hotar; auch Praçāstar genannt, ँÇ. ÇA. 4, 1, 6. AIT. BR. 2, 5, 6, 1. मैत्रावरुणं (शस्त्रं) मैत्रावरुणाः प्रातःसवने शंसति 4. प्रपोता वा एष क्षेत्रकाणां यन्मैत्रावरुणः 6. TBR. 1, 8, 2, 4. TS. 6, 1, 4, 2. ÇAT. BR. 14, 3, 5, 10. 12, 1, 1, 6. KĀTJ. ÇA. 6, 4, 4, 7, 1, 6. ँश्रुति Verz. d. Oxf. H. 270, b, 31. Hiervon ein gleichlautendes adj.: यन्मैत्रावरुणो ऽनुशंसति तेन मैत्रावरुणम् PAÑĀV. BR. 7, 8, 6. — Vgl. कोकिलं und मित्रावरुण.

मैत्रावरुणी m. der Sohn des Mitra und Varuṇa, patron. MĀNJA'S (Agastja's) RV. ANUKR. AK. 1, 1, 2, 22. H. 123. MBH. 3, 8776. 12, 13216. 13, 4771. Vasishṭha's RV. ANUKR. MBH. 1, 6801. 9, 2386. 12, 14222. Vālmiki's H. 846, Sch. UTTARARĀMAĀ. 6, 1 (nicht Vasishṭha's, wie WILSON meint).

मैत्रावरुणीय adj. zum Rtvig Maitravaruṇa in Beziehung stehend ÇĀÑH. BR. 30, 3. Schol. zu KĀTJ. ÇA. 8, 6, 22. n. sein Amt SIDDH. K. zu P. 5, 1, 135. — Vgl. मित्रावरुणीय.

मैत्रि m. N. pr. eines Lehrers MAITRĪJUP. 2, 2. Nach dem Schol. = मैत्रेय und metron. von मित्रा. Nach ihm ist die MaitrĪjupanishad benannt.

मैत्रिक (von मित्र oder मैत्र) am Ende eines adj. Freundschaftsdienstः क्लिप्तमूर्धापदेशार्कितनुसृक्तं PAÑĀR. 4, 3, 120.

मैत्रिन् (von मैत्र) adj. Gefühle der Freundschaft habend, Freundः स एव बन्धुः स पिता स मैत्री जननी च सा (sic) । स च धाता पतिः पुत्रो यः कृत्स्नवत्सर्गं दर्शयेत् ॥ PAÑĀR. 2, 8, 24. fg.

मैत्रीनाथ (मै + नाथ) m. N. pr. eines Autors BUAN. Intr. 542.

मैत्रीबल (मै + बल) 1) adj. dessen Macht im Wohlwollen besteht; m. Bei. eines Buddha TRIK. 1, 1, 8. — 2) m. N. pr. eines Fürsten, eine Incarnation ÇĀkjamuni's, HIOUEN-TSANG 1, 140. 2, 100. Vālpī beim Schol. zu H. 233, wo मैत्रीबलं zu lesen ist.

मैत्रीभाव m. = मैत्री Freundschaftः चत्वारो ब्राह्मणपुत्राः । परं मैत्रीभावमुपागताः PAÑĀT. 243, 18. Verz. d. B. H. No. 903.

मैत्रेय 1) adj. a) (von मैत्री) von Wohlwollen erfüllt, neben करुणान्वित als Beiw. der Sonne MBH. 3, 157. मित्रेषु सर्वभूताभयप्रदेषु साधुः Schol.;

vgl. मित्रयु. — b) wohl von Maitri herrührend: मैत्रेयी (उपनिषद्) Ind. St. 3, 325. — 2) m. a) proparox. patron. von मित्रयु P. 6, 4, 174. 7, 3, 2. gaṇa गृध्रादि zu P. 4, 1, 136. HARIV. 1789 (मैत्रेयो ऽस्य st. मैत्रायणः die neuere Ausg.). KAUSHĀRAVA AIT. BR. 8, 28. BUĀG. P. 4, 13, 1. 19, 10, 3, 1, 1. fg. GLĀVA KĪND. UP. 1, 12, 1 (nach dem Schol. metron. von मित्रा). — MBH. 2, 105. 3, 349. fg. 9, 3357. 13, 5795. fg. VP. 3. Verz. d. B. H. No. 1113. Verz. d. Oxf. H. 54, b, N. 5. 310, a, 25. pl. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 55, 6. HARIV. 1789. SAÑSK. K. 185, b, 4. f. ई Gattin des JĀġŃavaalkja ÇAT. BR. 14, 5, 4, 1. Ahaljā SHAPV. BR. 1, 1. Sulabhā ĀÇV. GRHJ. 3, 4, 4. ÇĀÑH. GRHJ. 4, 10. AV. PARIÇ. in Verz. d. B. H. 92, 6. — WEBER, Nax. 2, 392. — b) N. pr. eines Bodhisattva und zukünftigen Buddha's TRIK. 1, 1, 24. LALIT. ed. Calc. 2, 9, 5, 6. fg. Lot. de la b. l. 302. fg. WASSILJEV 126. 130. 157. 178. — c) N. pr. des Vidūshaka in MRĀĪH. 6, 2. — d) N. pr. eines Grammatikers, = मैत्रेयर्त्तित COLEBR. Misc. Ess. II, 59. Verz. d. Oxf. H. 182, b, 43. — e) = मैत्रेयक KULL. zu M. 10, 33.

मैत्रेयक 1) m. (von मैत्रेय) eine best. Mischlingskaste M. 10, 33. मैत्रेयक MBH.; vgl. मैत्र. — 2) f. मैत्रेयिका a) die Abstammung von Mitraju (vgl. P. 5, 1, 134): मैत्रेयिकया स्नायते P. 7, 3, 2, Sch. — b) ein Kampf zwischen Freunden (मित्रयुद्ध) TRIK. 3, 2, 10.

मैत्रेयर्त्तित (मै + र्त्तित) m. N. pr. eines Grammatikers COLEBR. Misc. Ess. II, 9. 43. 55. WEST. Radices, Einl. II. fg. Vgl. मैत्रेयो रत्तितः UGĒVAL. zu UNĀDIS. 1, 38.

मैत्रेयवन (मै + वन) n. N. pr. einer Gegend (eines Waldes) Verz. d. Oxf. H. 77, b, 18.

मैत्रेयसूत्र (मै + सूत्र) n. Titel eines Sūtra Verz. d. Oxf. H. 270, a, 19. मैत्र्य (von मित्र) n. Freundschaft AK. 3, 6, 39. VID. 274. KATHĀS. 65, 171. सातपद् PAÑĀT. IV, 70. 210, 20. HIT. 17, 6. 25, 15, v. 1.

मैथिल adj. f. ई zu Mithilā in Beziehung stehend: Sprache COLEBR. Misc. Ess. II, 27. Brahmanen 179. VAĠRASŪMĪ 256. राजन् MBH. 12, 3666. R. GORR. 1, 73, 13. 3, 14, 24. LALIT. ed. Calc. 24, 13. UTTARARĀMAĀ. 86, 7. m. ein Fürst von Mithilā MBH. 12, 3664. fg. HARIV. 2113 (nach der Lesart der neueren Ausg.). R. 1, 33, 6 (34, 6 GORR.). 3, 53, 2. RAGH. 11, 32. 48. pl. BUĀG. P. 9, 13, 27. VP. 467, N. 17. als Autoren Verz. d. Oxf. H. 95, b. 5. 279, a, 19. das Volk von Mithilā MĀRK. P. 58, 12. f. ई Bein. der Sitā, Tochter Ġanaka's, Königs von Mithilā, TRIK. 2, 8, 4. H. 703. R. 1, 1, 52. 77, 28. R. GORR. 2, 104, 1. 3, 49, 55. MRG. 98. RAGH. 12, 29. 13, 37. WEBER, RĀMAT. UP. 299.

मैथिलवाचस्पति (मै + वा) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 279, a, 20.

मैथिलश्रीदत्त (मै + श्री) m. desgl. ebend.

मैथिलिक m. pl. die Bewohner von Mithilā; s. u. गौड 1, d.

मैथिलिय m. metron. von मैथिली RAGH. 15, 31. 63. 16, 42.

मैथुर्न (von मिथुन) 1) adj. f. ई a) gepaart, ein Paar verschiedenen Geschlechts bildend: गान्धर्व्यः BUĀG. P. 4, 27, 14. — b) verschwägert: संपुक्तं मैथुर्नं वा PĀR. GRHJ. 3, 40. — c) zur Begattung in Beziehung stehend: स्पर्शाः die Gefühle der Wollust beim Beischlaf KATHOP. 4, 8. स्त्रीणां भोगे च मिथुने M. 8, 100. दार्कर्मणि मिथुने das mit der Begattung in Zusam-